

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 2014'te Maya Enerji Üretim Şirketi tarafından; Batman'ın Sason ilçesinin Balbaşı, Çağlı, Heybeli ve Yıldız Köyleri ile Diyarbakır'ın Kulp ilçesindeki Hamzalı, Ayhanköy ve Kayahan Köyleri sınırlarında Zorê Çayı'na yapılması planlanan HES için "ÇED olumlu" kararı vermiş, Diyarbakır 3'üncü İdare Mahkemesi, projeye verilen 'ÇED olumlu' raporunu 'hukuka ve mevzuata uyarlılık bulunmadığı' gerekçesiyle iptal etmişti. Mevcut iptal kararının ardından aynı şirket, "Metin HES (Kayser Barajı), malzeme ocakları, kırma-eleme tesisi ve beton santrali projesi" adı altında 1,256 sayfalık yeni bir ÇED başvurusunda bulunmuş; şirketin başvurusu sonrası Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Diyarbakır İl Müdürlüğü "ÇED Olumlu" kararını 6 Eylül'de askıya çıkarmıştır.

Yurttaşların ve STK'ların yedi yıldır mücadelesini verdiği ve buna ilişkin basına yansıyan haberlerde "Mezralarımız tamamen sular altında kalacak. Bölgede verimli tarım arazilerinin olduğu yerler burası. Buranın geçim kaynağı hayvancılıktır. Tek bir mezrada bile beş tane çiftlik var. Köylülerin geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılık alanları yok edilecek, HES'in devreye girmesiyle birlikte Muş-Diyarbakır yolu da sular altında kalacaktı. Projeye yurttaşların toprağı da ikiye ayrılıyor. Köylüler kendi toprağına gitmek için kilometrelerce yol gitmek zorunda kalacak." ifadeleri yansımıştır.

Bu bağlamda:

1. Amacı "çevre değerlerini ekonomik politikalar karşısında korumak" olan Çevresel Etki Değerlendirmesinin (ÇED), Zorê Çayı HES projesinde; çevre değerlerinde yaratacağı onulmaz zararlara rağmen Bakanlığın projedeki ısrarının sebebi nedir?
2. Diyarbakır 3'üncü İdare Mahkemesi'nin 'hukuka ve mevzuata uyarlılık bulunmadığı' gerekçesiyle iptal ettiği 'ÇED olumlu' raporuna rağmen aynı firmaya nasıl ve hangi gerekçelerle "ÇED Olumlu" raporu verilmiştir?
3. Tarım ve Orman Bakanlığı projenin çevresel, ekonomik, tarım ve hayvancılık politikalarına etkisi üzerine değerlendirme yapmış mıdır? Yapmışsa bu değerlendirmede Bakanlığın dikkate almadığı noktalar nelerdir?